

Институт, 1999.- 395 с.; 5. *Цехмистро И.З.* Холистическая философия науки: Учеб. пособие для вузов / Иван Захарович Цехмистро. - Сумы: Университетская книга, 2002 - 364 с.

Андрій Забава

Центр езотеричного синтезу Громадського Об'єднання «Сходження», Львів

ЕЗОТЕРИЧНА ПРОПЕДЕВТИКА: АКТУАЛЬНІСТЬ СИНТЕЗУ АКАДЕМІЧНОЇ ТА ЕЗОТЕРИЧНОЇ ОСВІТИ

Сучасний етап в розвитку України характеризується формуванням нових ціннісних орієнтирів в різноманітних сферах нашого суспільства, в тому числі в області освіти та виховання. В Україні триває перехід до громадянського суспільства. Передові науковці в різних країнах працюють над створенням актуальної на даному етапі розвитку людства “мета-теоретичної системи освіти та формування особистості, що базуватиметься на фундаменті універсальної метатеорії”. Освіта такого типу покликана формувати у людей гнучку психічну структуру, спроможну поєднувати багато різноманітних рис та якостей, і здатну до постійних та адекватних змін під впливом нових знань. Процес розвитку і вдосконалення особистості, з точки зору метатеорії, є безперервним і таким, що містить в собі: поетапне формування фізичних, психічних та ментальних якостей, розвиток особистості як адаптованого члена соціуму, науковий фаховий розвиток та духовне зростання, яке базується на глибинних національних коренях народу.

Загальне завдання освіти можна сформулювати так: створення сприятливих можливостей для розкриття індивідуальності людини, поетапне розширення її свідомості. Яке ж місце езотеричних знань в освітньому процесі? На сьогоднішній день можна бачити як в сучасних суспільствах паралельно існують два типи освіти:

А) академічна (екзотерична) освіта, яка веде людину від початкової і середньої школи через Вищу школу до аспірантури і докторантури; головна мета освіти академічної (екзотеричної) – розкриття внутрішнього потенціалу людини, тобто її вроджених здібностей з метою особистісної самореалізації і якнайповнішої соціальної адаптації.

Б) неформальна (езотерична) освіта – отримання сакральних знань про світ і про місце людини в ньому, про методи сприяння еволюції людини і суспільства; головна мета духовної, езотеричної освіти – вивести свідомість людини в ту сферу, в якій живуть і працюють першопрохідці, яких називають Містиками і ті Індивідуальності нашого часу, котрі визначають ціннісні стандарти життя.

Академічна освіта робить основний акцент на індивідуальному розвитку людини з метою її соціальної адаптації, а неформальна ж акцентує увагу на аспектах резонування людини з суспільством, а також суспільства з Вищими Системами Життя – Духовним Царством. З цієї причини фундаментальні

цінності цих двох типів освіти не тотожні. В своїй суті неформальна езотерична освіта є продовженням освіти академічної, підіймаючи рівень свідомості людини на якісно новий щабель, дозволяючи їй виходити за межі причинно-наслідкових зв'язків і починати жити свідомо як в сфері матеріальній, так і в сфері духовній.

На Україні у вищих навчальних закладах в програмах кафедр релігієзнавства і культурології вже читаються такі дисципліни як:

Історія містичних вчень Сходу і Заходу. Езотеризм, містицизм, окультизм як явища культури. Езотерична космологія. *Національний Університет “Києво-Могилянська Академія”*, кафедра культурології. [1].

Поки що це дисципліни історично-оглядового характеру. Важливо перевести вивчення цих предметів з площини історичного огляду в площину практично-прикладну. Адже є суттєва відмінність між такими поняттями як 1) поінформованість про щось, 2) знання і 3) мудрість. Метою є не просте отримання інформації, а розуміння, якого можна досягти лише власною творчою працею. [2; ст. 28-33].

Філії різноманітних Духовних Шкіл і Традицій, які за способом своєї діяльності є транснаціональними корпораціями, не можуть в повній мірі забезпечити задоволення духовних потреб української нації, оскільки будь-яка проявлена, а отже, екзотерична, Традиція зацікавлена перш за все в поширенні свого впливу і у залученні до своїх лав якомога більшої кількості нових прихильників. Це прийнятно для людей, котрі з тих чи інших причин відчують свою нереалізованість в українському соціумі, але це неприйнятне для тих, хто прагне, зберігаючи свою національну ідентичність, розширювати свою свідомість – загальнолюдську, планетну. Склалась досить парадоксальна ситуація – для українця набагато важче знайти середовище для духовного зростання, ніж для представника національних меншин. Задля покращення цієї ситуації потрібні спільні зусилля громадянського суспільства і держави. В першу чергу йдеться про опублікування якісних українських перекладів провідних езотеричних авторів світу. Переклад сакральної духовної спадщини людства дозволить виконати стратегічно важливе завдання – збагатити і закріпити національну духовно-сакральну термінологію, що значно розширить можливості нашої нації виражати глибинні основи людського буття.

Щодо сучасної української езотеричної, сакральної термінології, то тут має місце двоїста ситуація. З одного боку національне колективне поле багате універсальними архетипами. Водночас, національне інформаційне поле є бідним з точки зору сучасної сакральної термінології. А відтак є актуальним збагачення його. Прослідковуються дві головні лінії реалізації цього завдання:

8.1) Науково-дослідницька:

А) робота над закріпленням термінів сучасного національного езотеризму;

Б) переклад основних джерел світової духовної спадщини з відповідним введенням нових термінів в українську мову;

8.2) Освітня – доповнення принципів сучасної освіти наступними підходами:

А) формування в світогляді людини сприйняття нашої планети як живого цілісного організму, який є інтегральним утворенням багатьох просторово-

часових континуумів, в яких розвивається багато царств природи, одним з яких є людство;

Б) усвідомлення того факту, що сучасні наукові дослідження мають справу лише з формальною, зовнішньою стороною буття і в цьому є неповнота знань академічних наук (це стосується не тільки точних наук, а й педагогіки, психології, філософії, тощо);

В) акцент на наявності універсальних закономірностей, котрі управляють всім проявленим і не-проявленим життям;

Г) вивчення цих універсальних закономірностей завдяки реалізації синтезу сучасних академічних знань із знаннями Джерел Одвічної Позачасової Мудрості; [3; ст. 48-56].

Д) формування навчальних програм і відповідний спосіб викладання предметів, який дасть людині: бачення тісного взаємозв'язку наук і усвідомлення їх зв'язку з Позачасовою Мудрістю; можливість найповнішого практичного застосування отриманих знань;

Е) введення в навчальні програми шкіл і вищих навчальних закладів відповідних предметів, які б розвивали в слухачів синтетичне мислення, інтуїцію і душевну свідомість, як наступний рівень усвідомлення після самосвідомості;

Є) формування нової релігійної парадигми, яка об'єднає в собі і сприятиме поєднанню в свідомості людей двох підходів до феномену Бога: Бога Трансцендентного і Бога Іманентного.

Ж) акцент на тому факті, що індивідуальний розвиток і навчання не закінчуються після отримання середньої чи вищої освіти, а тривають протягом всього життя; кожен життєвий період відзначається своїми пріоритетами, тому потребує відповідних знань: дитинство і юність – формування особистості, зрілий вік – прояв якостей душі, похилий вік – прояв духу; ці три періоди в свою чергу діляться на під-періоди.

З) розвиток в людини навичок розрізнення у власній природі триєдності: *особистість* (тіло, емоції, практичний розум) – *душа* – *дух*.

1. http://www.ukma.kiev.ua/ua/faculties/fac_gum/culture/kursy/index.php; 2. Бейли Аліса А. От интеллекта к интуиции. – Новочеркасск, “Сагуна”, 1994. – 224 с.; 3. Блаватская Е.П. Тайная Доктрина, в 3-х т., том 1. – М., “Сиринь”, 1993. – 370 с.